

SIGRÚN KRISTÍN MAGNÚSDÓTTIR

„TENGLANET Á TÍMAMÓTUM“

VIÐTAL VIÐ ÖNTRU CARLSEN, FRAMKVÆMDASTJÓRA NVL

Á fallegum haustdegi, þegar litirnir á laufi trjána skarta sínu fegursta, setjumst við Antra Carlsen niður með tebolla í stofunni heima hjá henni á Norður-Sjálandi. Ætlunin er að fá hana til að segja lesendum Gáttar frá tímamótum í starfi NVL, Norræna tengslanetsins um nám fullorðinna, sem hún hefur verið framkvæmdastjóri fyrir allt frá því að netinu var komið á árið 2004. Gefum henni orðið:

„Norrænt tengslanet um nám fullorðinna, (NVL), er sérstakt verkefni á vegum Norrænu ráðherranefndarinnar (NMR). Tengslanetið hefur starfað í fjögur ár með aðalskrifstofu í Svíþjóð. Um mitt þetta ár var hún hins vegar flutt um set til Óslóar en Norræna ráðherranefndin hefur falið Vox, stofnun um stefnumörkun á sviði færni og þekkingar í Noregi, að fara með stjórn netsins næsta starfstímabil sem er til 31. desember 2012. Ég hlaut ráðningu framkvæmdastjóra aftur næsta tímabil og það sama á við um Larry Kärkkäinen sem er vefstjóri fyrir heimasíðuna www.nordvux.net.“

Þegar frá upphafi var ákveðið að NVL ætti ekki að vera miðstýrð stofnun í einhverju hinna norrænu landa heldur ætti netið starfa sem eins konar sýndarstofnun, með öðrum orðum að fulltrúar landanna sitja hver í sínu landi en eiga sameiginlega skrifstofu á Netinu og starfa að sameiginlegum markmiðum. Hvernig hefur þetta gengið? „Að loknum fjórum árum má með sanni segja að þetta vinnulag hafi hæft verkefnunum og þar að auki hefur fyrirkomulagið reynst afar hagkvæmt. Með þessu móti rennur meiri hluti þess

fjármagns, sem okkur er úthlutað, til starfseminnar en aðeins brot í sjálfan reksturinn. Þetta má rekja til þess að fulltrúar landanna eru allir starfsmenn stofnana eða sambanda í heimalöndunum en verja helmingi af vinnutíma sínum til að sinna verkefnum tengslanetsins.“

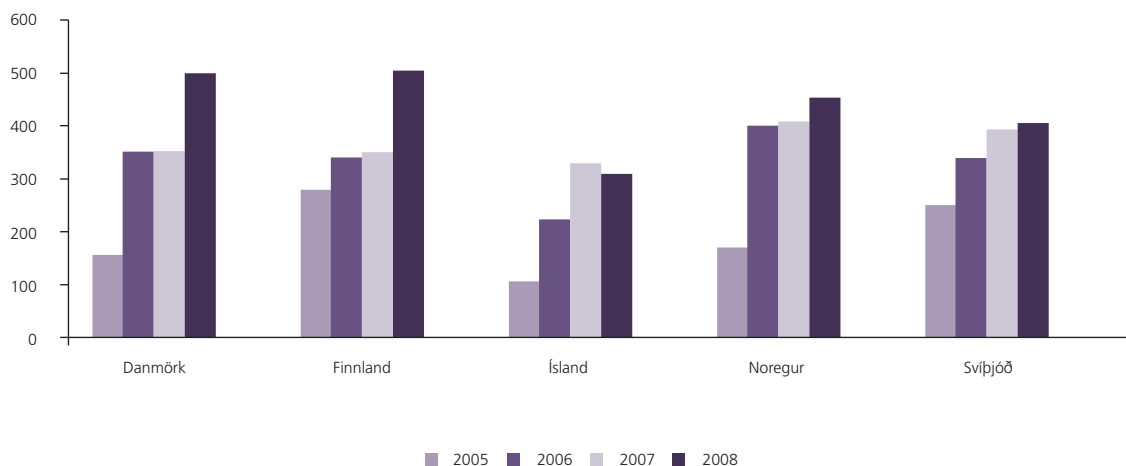
MIÐLA REYNSLU,
SKAPA VETTvang
OG FJÖLGA ÞÁTT-
TAKENDUM

Antra Carlsen

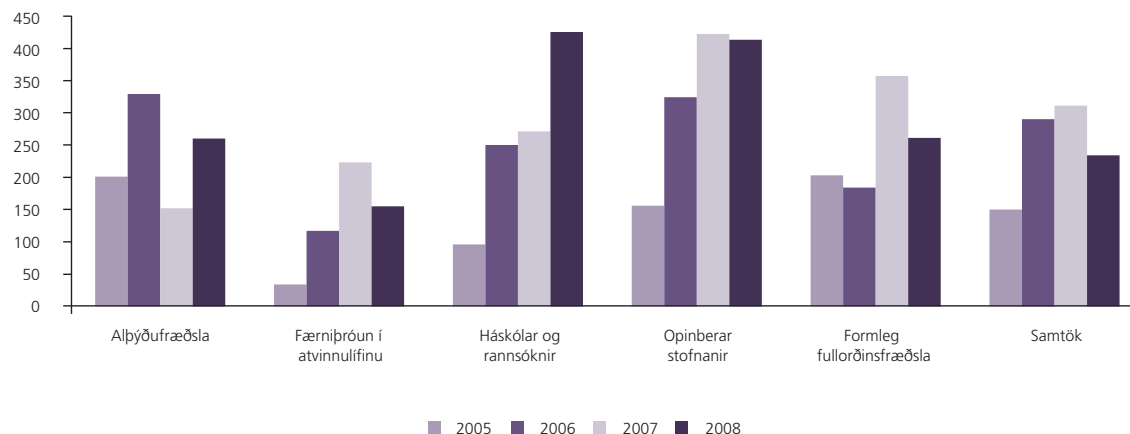
Þegar NVL var sett á laggirnar var eitt helsta verkefni tengslanetsins að miðla reynslu og þekkingu og að skapa vettvang fyrir samræðu um nám fullorðinna. Í öðru lagi var netinu ætlað að ná jafnvægi í þátttöku, gera öllum þjóðum Norðurlanda kleift að taka þátt í norrænu samstarfi á sviði fullorðinsfræðslu. Antra bendir á að ef þátttaka frá einstökum löndum er skoðuð má glögglega sjá að þetta markmið hefur einnig náðst, sbr. mynd 1.

„Þriðja stóra verkefni NVL var að vinna þverfaglega, bæði hvað varðar fulltrúa í tengslanetum sem komið er á en ekki síður hvað varðar almenna þátttöku í viðburðum á vegum netsins. Fulltrúum frá atvinnulífi, alþýðufræðslu,

Mynd 1. Þátttaka í viðburðum á vegum NVL eftir löndum

Mynd 2. Þátttaka í viðburðum á vegum NVL eftir markhópum

formlega skólakerfinu og háskólunum skyldi boðið að vera með. Af tölum frá síðasta ári má sjá að nokkuð gott jafnvægi er á þátttöku frá formlega skólakerfinu og þeim sem starfa innan óformlega hlutans en einnig hefur tekist að fá þátttakendur úr röðum fulltrúa atvinnulífsins. Það kemur greinilega fram á mynd 2 sem sýnir fjölda þátttakenda eftir markhópum,” segir Antra.

BETUR MÁ EF DUGA SKAL

Hún heldur áfram. „Á tímabilinu höfum við sem störfum í netinu orðið vör við aukinn áhuga á samstarfi og samræðu á milli aðila atvinnulífsins, fræðsluaðila og fullorðinna einstaklinga. Töluverð vinna hefur einmitt verið lögð í að ná þessum aðilum saman og árangurinn verið umtalsverður en talsvert er enn í land. Fram undan er þróunarvinna, nánara samstarf allra aðila. T.d. hafa fleiri undirnet bent á að talsvert skorti á að þeir sem fást við ráðgjöf og raunfærnimat hafi nægilega þekkingu á atvinnulífinu til þess að þeir geti sinnt þeim verkefnum sem blasa við.“

ÁRANGUR NVL

Hvað geturðu sagt um árangurinn að loknu fyrsta tímabili tengslanetsins? „Hvað varðar árangur þá vil ég fyrst nefna miðlun reynslu og upplýsinga. Tengslanetið heldur úti öflugri heimasíðu, www.nordvux.net. Þar er stór gagnabanki með

upplýsingum um hvaðeina varðandi nám og fræðslu fullorðinna. Þar eru einnig aðgengilegar skýrslur sem gefnar hafa verið út á vegum NVL. Margar skýrslur eru þýddar á ensku auk þess að vera á dönsku, norsku eða sænsku. Þá gefur NVL einnig út fréttabréf sem kemur út 11 sinnum á ári og rafrænt tímarit, DialogWeb, sem fer í loftið átta sinnum á ári. Í fréttabréfinu er fjallað um stefnu í menntamálum Norðurlandanna, breytingar á skipulagi, umbætur auk upplýsinga um námskeið og ráðstefnur. Það er einnig gefið út í finnskri og íslenskri þýðingu. Í ritstjórn tímaritsins sitja fulltrúar frá öllum norrænu löndunum og Eystrasaltslöndunum. Í ritinu eru greinar og viðtöl um fullorðinsfræðslu á Norðurlöndunum og grannsvæðunum. Dæmi um árangur er fjölgun áskrifenda af fréttabréfi og DialogWeb. Á fyrsta starfsárinu voru áskrifendur 290 en nú eru þeir um 800. Þá má einnig nefna að heimsóknir á vefinn voru um það bil tólf þúsund á fyrsta starfsári NVL, árið 2005, en á fjórða starfsári hafði fjöldi heimsókna næstum sexfaldast eða fjölgað í rúmlega sjötíu þúsund árið 2008.“

NÝTT TÍMABIL HAFIÐ

Antra heldur áfram: „Nú hefst annað tímabil NVL sem er fram til desemberloka árið 2012. Mikil endurnýjun hefur átt sér stað. Aðalskrifstofa NVL er flutt í nýjar höfuðstöðvar í Noregi. Auk mín og Larry Kärkkäinen eru það aðeins Maria Marquard, fulltrúi Danmerkur, þú (Sigrún Kristín Magnús-

NVL hjá Vox í Noregi, Albert Einarsson, verkefnastjóri, Torbjørn Bergane, sérfræðingur hjá Vox og Antra Carlsen, framkvæmdastjóri NVL.

dóttir), sem fulltrúi Íslands, og Viveca Lindberg, samstarfsaðili frá Álandseyjum, sem halda áfram störfum frá fyrsta tímabilinu. Helmingur starfsmannanna í NVL eru nú nýir, þ.e. fulltrúar Finnlands, Pirkko Sartovneva, Noregs, Jakob Sletten og Svíþjóðar, Asta Modig auk þess er Elisabeth Holm nýr samstarfsaðili frá Færeyjum. Þá er verkefnastjóri sem vinnur með framkvæmdastjóra einnig nýr en það er Albert Einarsson, starfsmaður Vox.

„Á þessu nýja tímabili hefur NVL verið falið að vinna með fjögur meginþemu,“ segir Antra, „en þau eru færniþróun, gæði, ráðgjöf og raunfærnimat. Starf í kringum meginþemu á sér einkum stað í undirnetum og vinnuhópum sem við höfum komið af stað. Þess má geta að á tímabilinu frá 2005 til 2008 hefur NVL átt frumkvæði að, stjórnað og styrkt 18 tengslanet og vinnuhópa sem falla undir eftirfarandi flokka: sérfræðinga og/eða þemabundin net og vinnuhópa. Hóparnir fást við kortlagningar, úttektir, samanburðarrannsóknir

og greiningar. Fulltrúarnir eru frá yfir 80 ólíkum stofnunum, samböndum, samtökum eða fyrirtækjum í öllum norrænu löndunum. Sum hafa lokið verkefnum sínum, birt árangurinn og verið lögð niður en önnur eru enn þá virk.“

SPENNANDI VERKEFNI FRAMUNDAN

„Eitt af þeim verkefnum, sem NVL þarf að takast á við á næstunni, er að auka útbreiðslu á niðurstöðum. Þetta hyggjumst við gera m.a. gegnum þær stofnanir sem eiga fulltrúa í netunum og taka þátt í samstarfi um viðburði og rannsóknir. Þá ber okkur einnig að efla samstarf við „Nordplus Voksen“ styrkjaáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar um fullorðinsfræðslu. Það starf er unnið í tvennum tilgangi, annars vegar til þess að auka þekkingu á áætluninni og hins vegar til þess að stuðla að fjölbreyttari og fleiri umsóknum. Á næstunni verða haldnir ýmsir viðburðir alls staðar á Norðurlöndunum,

í samstarfi við þá aðila sem hafa umsjón með styrkjaáætluninni. Þá ber einnig að nefna ráðstefnu í júní 2010 um hvatningu (motivasjon) sem NVL hefur verið falin skipulagning og framkvæmd með. Verkefnið felur í sér að skapa vettvang fyrir alla þá ólíku aðila sem koma að námi fullorðinna til að hittast og miðla reynslu og þekkingu um: Hvernig hægt er að auka þátttöku í ævinámi í hópum sem erfitt er að ná til, þar með talið hvernig er hægt að hvetja fullorðna sem tilheyra þessum hópum til ævináms?

Það er Norræna ráðherranefndin (NMR) í gegnum, Stýrihóp ráðherranefndarinnar um nám fullorðinna, SVL sem stendur að baki ráðstefnunni og felur NVL framkvæmdina.“

FORGANGSRÖÐUN VERKEFNA NÆSTA ÁRS

Antra segir nýtt starfstímabil NVL skarast við nýtt tímabil fyrir stefnumótum NMR þar sem áhersla verður lögð á að greina og lýsa styrk Norðurlandanna. Í hverju felst styrkur Norðurlandanna? Það stendur ekki á svarinu: „Þróun og stefnumótun norræna samstarfsins verður að vera í betra samræmi við það sem á sér stað innan ESB. Fyrir NVL þýðir það að við munum reyna að draga fram það góða sem gert er í hverju landi, bæði á Norðurlöndunum en einnig á evrópska vísu. Þá getur NVL einnig komið á framfæri árangri og niðurstöðum sem tilheyra sviðum sem nú njóta forgangs samkvæmt stefnumótun Evrópusambandsins: „Adult Learning Actionplan in Europe“ en þar á meðal eru málefni sem tengjast mati á raunfærni og aukinni fagmennsku þeirra sem

starfa við fullorðinsfræðslu. Enn fremur getur NVL stuðlað að því að áætlanir sem gerðar verða eftir 2010 séu í samræmi við áherslur ESB á sömu sviðum,“ eru lokaorð Öntru Carlsen, framkvæmdastjóra NVL.

Það er farið að skyggja fyrir utan, tebollinn tæmdur en langt frá því að efnið sé útrætt. Það verður að bíða betri tíma og annarra tölublaða Gáttar að gera frekari grein fyrir starfsemi NVL. Ljóst er að verkefni fram undan eru nánast óþrjótandi, fulltrúar og samstarfsaðilar frá öllum norrænu löndunum takast á við þau af endurnýjuðum kröftum, vel vitandi að styrkur okkar felst meðal annars í því að við erum nógu lík til að geta starfað saman en samt nægilega ólík til þess að geta lært hvert af öðru.

UM HÖFUNDINN

Sigrún Kr. Magnúsdóttir starfar sem sérfræðingur hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins. Hún er ritstjóri Gáttar og fulltrúi Íslands í norrænu tengslaneti um nám fullorðinna. Sigrún Kristín hefur B.A.-próf frá Háskóla Íslands í norsku, tónlistarfræðum og heimspeki, M.Sc.-próf í stjórnsýslu og ferðapjónustu frá University of Massachusetts og kennsluréttindi frá Kennaraháskóla Íslands. Hún hefur sinnt ýmsum störfum við menntun og fræðslu fullorðinna frá 1987, sem framkvæmdastjóri fræðsluráðs hótél- og veitingagreina og kennslustjóri Hótél- og matvælskólans í MK og Listaháskóla Íslands. Sigrún Kristín hefur einnig þýtt margar bækur, bæði kennslubækur og bókmenntaverk.